

2025

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

29.08.2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи дизайну та композиції

Назва дисципліни

Галузь знань G – Інженерія, виробництво та будівництво

Спеціальність – G15 – Технології легкої промисловості

Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський

Освітньо-професійна програма – Індустрія моди в легкій промисловості

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС, Шифр дисципліни – ОФП.07

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (фахової підготовки)

Факультет – Технологій і дизайну

Кафедра – Індустрії моди в легкій промисловості

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Аудиторні заняття				Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
						Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	2	3	4	120	50	16		34		70			+	
З	2	3	4	120	8	4		4		112			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Індустрія моди в легкій промисловості» за спеціальністю G15 «Технології легкої промисловості»

Робоча програма складена

Анна Селезнєва
Підпис(и) автора(ів)

к.т.н., доц. Анна СЕЛЕЗНЬОВА

Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри

Індустрія моди в легкій промисловості

Протокол від 29.08.2025 №1.

Зав. кафедри

Тетяна Надопта
Підпис

Тетяна НАДОПТА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій і дизайну

Голова вченої ради факультету

Тетяна Іванішена
Підпис

Тетяна ІВАНІШЕНА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2025

3 Пояснювальна записка

Дисципліна «Основи дизайну та композиції» є однією із дисциплін загальної підготовки і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю G15 «Технології легкої промисловості» за освітньо-професійною програмою «Індустрія моди в легкій промисловості».

Дисципліна знайомить студентів із базовими принципами дизайну та композиції, розвитком естетичного смаку та творчого мислення. Вивчаються основні елементи композиції, кольору, форми, пропорцій та стилю, а також способи їх застосування у створенні гармонійних і функціональних дизайнерських рішень виробів fashion-індустрії.

Пререквізити – ОФП.02 Спецрисунок, ОФП.06 Теорія моди і fashion-індустрія.

Постреквізити – ОФП.03 Основи проектування виробів, ОФП.11 Спецрозділи з проектування виробів, ОФП.13 3D проектування виробів індустрії моди, ОФП.18 Навчальна практика, ОФП.19 Конструкторсько-технологічна практика, ОФП.20 Виробнича практика.

Відповідно до освітньої програми дисципліна сприяє забезпеченню:

компетентностей: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК03). Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08). Здатність професійно використовувати спеціальну термінологію з проектування й виготовлення продуктів виробництва та технологій легкої промисловості (ФК08). Здатність проявляти творче мислення, застосовувати засоби формотворення та композиції, 3D-технології та цифрові інструменти для розробки, проектування та візуалізації виробів легкої промисловості з урахуванням актуальних трендів та сучасних вимог індустрії моди (УК01).

програмних результатів навчання. Застосовувати абстрактне мислення у розв'язуванні складних спеціалізованих задач з виробництва та технології легкої промисловості (ПРН.01). Володіти професійною термінологією та основними поняттями з матеріалознавства, конструювання, технології, дизайну, товарознавства, технологічних процесів виготовлення виробів легкої промисловості, номенклатури показників якості (ПРН.06). Знати і розуміти технології виготовлення виробів легкої промисловості, включаючи здійснення технологічного, техніко-економічного та дизайн-проектування (ПРН.08). Застосовувати творче мислення, проявляти концентрацію ідей, синтез та реалізовувати задуми прийомами та засобами графічного відтворення / 3D технологій для візуалізації, розробки ескізів та креслень виробів легкої промисловості (ПРН.21).

Мета дисципліни. Формування у здобувачів освіти системи знань і практичних навичок з основ дизайну та композиції, розвитку просторового й абстрактного мислення, творчих здібностей, умінь застосовувати принципи формотворення, засоби графічної візуалізації, 3D-технології та цифрові інструменти для розробки об'єктів легкої промисловості з урахуванням сучасних тенденцій моди та вимог індустрії.

Предмет дисципліни. Закономірності та принципи побудови художньо-композиційної форми, засоби формотворення, графічна мова дизайну, що використовуються у процесі створення виробів легкої промисловості.

Завдання дисципліни. Формування у здобувачів освіти знань і практичних навичок із основ дизайну, композиції та формотворення, розвиток творчого й абстрактного мислення, умінь аналізувати й створювати гармонійні композиційні рішення виробів легкої промисловості відповідно до актуальних тенденцій індустрії моди.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: *володіти* професійною термінологією та основними поняттями з основ дизайну та композиції; *знати* категорії, закони та правила композиції, властивості первинних елементів форми, засоби гармонізації та принципи композиційної побудови форми; *розуміти* закономірності трансформації та стилізації природних форм у процесі художнього проектування об'єктів легкої промисловості; *уміти* грамотно виконувати зображення фігури людини в різних положеннях, створювати ескізи моделей виробів у різних графічних техніках, *застосовувати* художні засоби образотворчої та графічної технік; здатен *формувати* творче мислення, проявляти креативність, синтезувати ідеї та

реалізовувати художньо-проектні задуми засобами графічного відтворення; *використовувати* інноваційні цифрові інструменти для візуалізації, моделювання й художнього проектування об'єктів дизайну костюма та виробів легкої промисловості.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Практич. заняття	СРС	Лекції	Практич. заняття	СРС
Розділ 1. Композиція в дизайні одягу як вид творчої діяльності	4	4	16	2	2	56
Розділ 2. Основні завдання, категорії та принципи композиції в костюмі	4	4	16			
Розділ 3. Формотворення в дизайні. Форма костюма та засоби її гармонізації	4	16	40	2	2	56
Розділ 4. Тектоніка костюма: художньо-конструктивне формоутворення та аналіз моделей	4	10	28			
Разом за семестр:	16	34	100	4	4	112

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу *

Перелік лекцій для студентів денної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Лекція 1. Визначення базових термінів та понять, пов'язаних з композицією та дизайном. Огляд історії розвитку композиції та дизайну, роль композиції у створенні гармонії та балансу. Вивчення основних елементів композиції: лінії, форми, кольору, текстури, простору та маси. Естетичне сприйняття та візуальна комунікація. Літ.: [5], с. 22-40; [1-3, 19, 23, 24].	2
2	Лекція 2. Баланс та гармонія, контраст і домінанта. Визначення різних типів балансу: симетрія, асиметрія, радіальний баланс. Композиція та її сприйняття кольору, форми, та простору. Види контрасту: кольоровий, текстурний, просторовий. Огляд концепції контрасту та його роль у створенні динаміки та зацікавленості в композиції. Дослідження ролі домінантного елемента в композиції. Літ.: [1], с. 10-24; [2, 5, 6, 9, 24].	2
3	Лекція 3. Пропорції, масштаб та їх ролі у композиції. Вивчення основних пропорційних співвідношень, золотий перетин та правило третин. Дослідження різних способів застосування пропорцій у дизайні виробів легкої промисловості. Огляд значення масштабу в композиції та дизайні, сприйняття об'єктів та простору. Літ.: [5], с. 33-40; [9, 10, 12, 20, 21].	2
4	Лекція 4. Рух у композиції. Визначення різних видів ритму: регулярний, нерегулярний, радіальний, градуований. Вплив ритму на динаміку та рух в композиції. Огляд застосування ритму в різних галузях дизайну, таких як дизайн одягу, взуття, аксесуарів. Способи створення ілюзії руху	2

	в композиції: лінії, форми, кольори. Літ.: [1], с.44-48; [5-7, 11, 12, 21].	
5	Лекція 5. Форма костюма та засоби її гармонізації. Властивості форми, фактура, колір, силует. Методи узгодження конструктивних і декоративних елементів у єдиній композиції костюма. Літ.: [1], с.50-56; [2, 3, 10, 12, 14, 21].	2
6	Лекція 6. Художні системи формоутворення в одязі. Визначення поняття «художня система». Проектування виробів легкої промисловості у різних художніх системах. Окрема модель виробу як автономна художня система. Сімейство. Гарнітур. Комплект. Ансамбль. Колекція. Капсульний гардероб. Масова кастомізація одягу, взуття, аксесуарів як концепція індивідуалізації. Літ.: [1], с. 58-62; [3, 5, 9, 13, 14, 19].	2
7	Лекція 7. Художньо-конструктивне формоутворення та аналіз моделей. Аналіз конструктивно-художніх основ побудови форми. Вивчення закономірностей співвідношення матеріалу, крою, пластики та об'єму. Літ.: [2], с.44-49; [4, 6, 8, 9, 10, 14].	2
8	Лекція 8. Художньо-конструктивне формоутворення та аналіз моделей. Методи аналізу ескізів. Пошук композиційного рішення, поєднання художнього задуму з конструктивною доцільністю у створенні моделі. Екологічний дизайн: особливості застосування в сучасних колекціях одягу. Літ.: [2], с.55-58; [6, 8, 9, 10-15, 20, 21].	2
Разом:		16

Перелік **оглядових** лекцій для студентів **заочної** форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Визначення базових термінів та понять, пов'язаних з композицією та дизайном. Баланс та гармонія, контраст і домінанта. Пропорції, масштаб та їх ролі у композиції. Літ.: [1], с. 10-24; [2, 5, 6, 9].	2
2	Рух у композиції. Форма костюма та засоби її гармонізації. Художні системи формоутворення в одязі. Художньо-конструктивне формоутворення та аналіз моделей. Літ.: [1], с.44-48; [5-7, 11, 12].	2
Разом:		4

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів **денної** форми здобуття освіти

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Лінія та штрих як художньо-виражальні засоби зображення в проектній графіці. Побудова графічного образу на базі постановки жіночої фігури в русі. Літ.: [5], с. 22-40; [1-3, 25].	4
2	Крапка, пляма, фактура та силует як засоби графічної виразності. Побудова графічного образу на базі постановки жіночої фігури в русі. Літ.: [1], с. 10-24; [2, 5, 6, 9, 25].	4
3	Графічні засоби вираження маси й об'єму у композиційному формотворенні стилізованих костюмних форм. Літ.: [5], с. 33-40; [9, 10, 12].	4
4	Формування графічного образу за джерелом творчості різними графічними	4

	засобами. Літ.: [1], с.44-48; [5-7, 11, 12, 25].	
5	Засоби композиційної виразності у формуванні динамічних і врівноважених стилізованих форм костюма із використанням симетрії та асиметрії. Ілюзія руху та тектонічна організація форми в композиції костюма. Літ.: [1], с.50-56; [2, 3, 10, 12, 14, 25].	4
6	Побудова графічного образу на основі тотожності, нюансу та контрасту елементів. Літ.: [1], с. 58-62; [3, 5, 9, 13, 14].	4
7	Аналіз композиції предметів, об'єктів дизайну. Літ.: [2], с.44-49; [4, 6, 8, 9, 10, 14].	4
8	Розробка візуальної концепції (ескіз/колаж) колекції за принципами екологічного дизайну. Літ.: [2], с.55-58; [6, 8, 9, 10-15].	6
Разом:		34

Перелік практичних робіт для студентів *заочної* форми здобуття освіти

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Графічна мова проектної композиції костюма: лінія та штрих як художньо-виражальні засоби зображення в проектній графіці; крапка, пляма, фактура та силует як засоби графічної виразності; побудова графічного образу на базі постановки жіночої фігури в русі. Літ.: [5], с. 33-40; [9, 10, 12].	2
2	Композиційно-графічні засоби формотворення костюма: графічні засоби вираження маси й об'єму, динаміки і статичності у композиційному формотворенні стилізованих костюмних форм. Ілюзія руху та тектонічна організація форми в композиції костюма. Літ.: [1], с. 58-62; [3, 5, 9, 13, 14].	2
Разом:		4

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи здобувача вищої освіти

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і здачі практичних робіт, тестуванні з теоретичного матеріалу. Студенти *заочної* форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка кафедри у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни, варіанти контрольних робіт та необхідні матеріали з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1-2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання практичної роботи №1, далі ПР1.	8
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПР2 та здачі практичної роботи 1.	8
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПР3 та здачі практичної роботи 2.	8
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПР4 та до здачі практичної роботи 3. Підготовка до тестового контролю ТК1 за	8

	темами 1-2.	
9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПР5 та задачі практичної роботи 4.	8
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПР6 та задачі практичної роботи 5.	8
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПР7 та задачі практичної роботи 6.	8
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПР8 та задачі практичної роботи 7.	6
17	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до задачі ПР8. Підготовка до тестового контролю ТК2 за темами 3-4.	8
Разом:		70

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти, які навчаються за **заочною** формою здобуття вищої освіти, полягає у виконанні у повному обсязі усіх видів робіт відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни, зокрема: самостійна робота над засвоєнням теоретичного матеріалу; виконання у відповідних семестрах контрольних робіт та інших завдань, передбачених Робочою програмою; підготовка до поточного та семестрового контролів в період проведення екзаменаційної сесії тощо. Детальніше програма дисципліни та завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, які поєднують навчання з виробництвом, викладено у Методичних рекомендаціях з дисципліни для цієї категорії здобувачів.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів візуалізації навчального матеріалу, показ мультимедійних презентацій, відео), практичні заняття (з використанням методів візуалізації), самостійна робота (робота над засвоєнням теоретичного матеріалу, підготовка до поточного та підсумкового контролю тощо), що мають за мету – оволодіння студентами фундаментальними знаннями і навичками у сфері дизайну та композиції, розвиток творчого мислення, візуального сприйняття і здатності застосовувати художньо-композиційні принципи при створенні виробів легкої промисловості.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- оцінювання результатів задачі практичних робіт;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з розділу;
- оцінювання контрольних робіт (відповідно до графіка проведення екзаменаційної сесії для здобувачів вищої освіти заочної форми).

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Залік виставляється, якщо здобувач вищої освіти досяг мінімального порогового рівня балів, а загальна сума балів, яку він набрав за результатами поточного контролю з освітнього компонента, знаходиться у межах від 60 до 100 балів.

Здобувач вищої освіти, який не набрав мінімально необхідну кількість балів (менше ніж 60 відсотків від максимального балу) за результатами поточного контролю та не виконав усі види навчальних робіт, передбачених Робочою програмою, вважається таким, який **має** академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу (<https://khmnu.edu.ua/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnoi-diialnosti/>). Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки та відвідування усіх занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в онлайн режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичного заняття, активно працювати на занятті, здати виконані роботи, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами практичних робіт тощо.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Термін здачі практичної роботи вважається своєчасним, якщо здобувач вищої освіти здав її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене практичне заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі. Засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами тестування.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, плагіат (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення плагіату в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності **не допускаються**.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах, які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Залежно від важливості окремих видів навчальної роботи, і їх ролі у формуванні компетентностей і результатів навчання, визначених освітньою програмою, розробник Робочої програми присвоює кожному виду навчальної роботи (структурній одиниці) з дисципліни певну кількість балів. При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із встановлених Робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця навчальної роботи може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності **не допускаються**.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти з будь-якого виду навчальної роботи (структурної одиниці) рекомендується використовувати наведені нижче узагальнені критерії:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Отримує студент за вміння пояснити складні концепції дизайну, застосовувати терміни у власній практичній роботі, аналізувати приклади дизайнерських рішень і давати обґрунтовані коментарі. Студент демонструє точність, впевненість і професійний рівень

	виконання ескізів, використовуючи різні техніки та матеріали, створює оригінальні, естетично та композиційно досконалі роботи, демонструє високу самостійність і комплексний підхід та реалізує повний цикл створення дизайну, від концепції до графічної або цифрової презентації, із високою якістю виконання. Під час відповіді допускається дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Отримує студент за вміння пояснити основні концепції дизайну та застосування професійної термінології у практичній роботі, за вміння аналізувати приклади дизайнерських рішень і надавати обґрунтовані коментарі, хоча можуть бути окремі неточності або неповне пояснення складних аспектів. Студент виконує ескізи з достатньою точністю та впевненістю, використовуючи різні техніки та матеріали, але допускає незначні похибки у пропорціях, деталях або композиції; створює естетично привабливі роботи, демонструє самостійність і комплексний підхід, але деякі етапи циклу створення дизайну можуть бути реалізовані не повністю або з невеликими недоліками. Під час відповіді чи презентації допускає дві–три <i>несуттєві похибки</i> у термінології, поясненнях або аргументації.
Задовільно (достатній)	Студент виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент слабо знає структуру курсу, <i>допускає суттєві помилки</i> у відповіді, засвоїв і набув практичних навичок виконання ескізів та інших графічних робіт з базовою точністю, допускає помітні похибки у пропорціях, деталях або композиції. Демонструє часткову самостійність у роботі. Під час відповіді чи презентації допускає помилки у термінології, поясненнях або аргументації, що не критично впливають на загальне розуміння роботи. Вагається при відповіді на виводжене запитання, разом з тим студент володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань, не вміє пояснити навіть основні концепції моди або робить суттєві помилки у їх розумінні. Виконує ескізи та графічні роботи неточно або невпевнено, допускає серйозні похибки у пропорціях, деталях або композиції. Не демонструє самостійності у процесі створення дизайну. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який <i>не може продовжити навчання без додаткових знань з курсу</i> .

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у семестрі

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Семестровий контроль
Практичні роботи №:								Тестовий контроль:		Залік
1	2	3	4	5	6	7	8	Т 1-2	Т 3-4	
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)										
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	За рейтингом
48-80								12-20		60-100**

Примітки: Т – тема навчальної дисципліни.

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Оцінювання результатів захисту практичної роботи

Виконана й оформлена відповідно до встановлених Методичними рекомендаціями вимог практична робота комплексно оцінюється викладачем при її захисті з урахуванням таких критеріїв: самостійність та правильність виконання; повнота відповіді та знання професійної термінології; результати самостійних графічних робіт; **оформлення практичних робіт**.

Результат виконання та здачі здобувачем вищої освіти кожної практичної роботи оцінюється відповідно до таблиці «Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої

освіти», яка враховує рівень досягнення запланованих програмних результатів навчання та сформованих компетентностей, із присвоєнням відповідної суми балів: 6 балів – задовільно (достатній), 8 балів – добре (середній), 10 балів – відмінно (високий).

У випадку виявлення здобувачем рівня знань, нижчого ніж 60 відсотків від максимального балу, встановленого Робочою програмою для кожної структурної одиниці, практична робота йому не зараховується і для її здачі він має детальніше опрацювати матеріал з теми роботи, методичку її виконання, виправити грубі помилки та повторно здати у призначений для цього викладачем час.

Оцінювання результатів навчання з теоретичного матеріалу (тестовий контроль)

Кожен з двох тестів, передбачених Робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 10. Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–11	12-13	14-15	16-17	18-19	20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60	70	80	90	100
Кількість балів	-	6	7	8	9	10

На тестування відводиться 20 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну *наступного* контролю.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів **заочної** форми здобуття освіти

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль
Практичні роботи №:			Контрольна робота	Тестовий контроль	Залік
1	2	3	Якість виконання		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)					
6-10	6-10	6-10	30-50	12-20	За рейтингом
18-30			30-50	12-20	60-100

Примітка. *Вимоги до оцінювання практичних робіт студента-заочника аналогічні вимогам, що пред'являються до здобувачів освіти денної форми

Оцінювання контрольної роботи здобувачів, які навчаються за **заочною** формою здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – двох теоретичних і одне – практичне. Структуру завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає розробник Робочої програми із затвердженням їх на засіданні кафедри. Варіанти контрольних робіт і зміст завдань наводяться у Методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються: повнота відповіді на теоретичні питання, якість виконання практичного завдання; захист. Кожне з теоретичних питань оцінюється від 9 до 15 балів, а практичне 12-20 балами, загальна сума балів на позитивну оцінку становить від 30 до 50.

Таблиця – Розподіл балів при оцінюванні завдань контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів для певного рівня досягнення результатів навчання		
	Достатній	Середній	Високий
Теоретичне питання № 1	9	12	15
Теоретичне питання № 2	9	12	15
Практичне завдання	12	16	20
Всього балів:	30	40	50

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижче наведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання для заочної форми здобуття освіти

Кількість правильних відповідей	0-11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Кількість отриманих балів	0	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання у балах з усіх видів навчальної роботи до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені нижче у таблиці «Співвідношення».

Семестровий залік виставляється на останньому занятті за умови якщо загальна сума балів, яку накопичив здобувач з дисципліни за результатами *поточного* контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «*зараховано*», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення. Присутність здобувача у цьому випадку не є обов'язковою.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна оцінка (рівень досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)
		Залік
A	90-100	Зараховано
B	83-89	
C	73-82	
D	66-72	
E	60-65	
FХ	40-59	Незараховано
F	0-39	

10. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Основні поняття та види дизайну.
2. Методи дизайну.
3. Поняття архітектоніки і тектоніка.
4. Формоутворення і форма костюма.
5. Основні категорії композиції: тектоніка, об'ємно-просторова структура і їх взаємозв'язок.
6. Властивості композиції. Цілісність форми.
7. Основні ознаки цілісності композиції.
8. Композиційний центр. Композиційна рівновага.
9. Симетрія, асиметрія в костюмі.
10. Ритмічні та метричні побудови.
11. Основні властивості форми як об'ємно-просторової структури.
12. Силует як площинне сприйняття форми.
13. Величина і маса форми.
14. Класифікація силуетів одягу.

15. Силуети за геометричним виглядом.
16. Силует за ступенем прилягання.
17. Асоціативні силуети.
18. Пластичні властивості швейних матеріалів і форма костюма.
19. Фактура, текстура виробів.
20. Основні засоби гармонізації костюма.
21. Пропорції та пропорційність.
22. Пропорційні співвідношення в композиції костюму.
23. Масштаб у композиції.
24. Контраст і нюанс. Тотожність.
25. Який існує термін визначення художнього конструювання?
26. Які існують основні закономірності формоутворення?
27. Перелічити основні категорії композиції.
28. Що таке структура форми і що вона виражає?
29. Перелічити основні принципи зв'язку елементів форми.
30. У чому полягає проектування виробів за принципом подібності?
31. У чому полягає проектування виробів за принципом симетрії і асиметрії?
32. У чому полягає проектування виробів за принципом контрасту?
33. У чому полягає проектування виробів за принципом метричної і ритмічної узгодженості?
34. Дати визначення ансамблю. Які елементи можуть входити у ансамбль.
35. Загальні закономірності побудови ансамблевих композицій.
36. Дати визначення комплекту. Які елементи можуть входити у комплект.
37. Дати визначення доповнень. Які елементи можуть входити у доповнення.
38. Дати визначення аксесуарів.
39. Які існують елементи виразності?
40. Дати визначення кольору і засоби його використання у ансамблі.
41. Дати визначення фактури і засоби його використання у ансамблі.
42. Дати визначення декору. Види декору. Засоби декорування одягу та взуття.
43. У чому полягає зміст терміну “семантика”. Що висловлює семантична характеристика виробу?
44. Перелічити етапи художнього проектування виробів із шкіри.
45. Базове проектування, його сутність.
46. У яких випадках доцільно застосовувати базове проектування?
47. Які існують вимоги до сучасних виробів?
48. Які основні фактори враховуються в процесі проектування?
49. Художні системи формоутворення в одязі.
50. Колір як властивість форми.

11 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Основи дизайну і композиції» повністю і в достатній кількості забезпечено необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлено: Основи дизайну і композиції : методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів спеціальності “Технології легкої промисловості” / Г. Є. Лобанова. – Хмельницький : ХНУ, 2024. – 32 с.

12 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

13. Рекомендована література

Основна

1. Дизайн одягу : навч. посіб. / уклад. В. В. Харитоновна. – Умань : Візаві, 2019. – 109 с. Режим доступу до ресурсу: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/12642/1/Дизайн%20одягу.pdf>
2. Абрамова О. В. Композиція костюма: Практикум: навчально-методичний посібник / О. В. Абрамова. – 2-е видання. – Кропивницький: ПП ЦОП «Авангард», 2017. – 88 с.
3. Гур'янова О.В. Композиція костюма: Практикум (навчально-методичний посібник). / О.В. Гур'янова – Кіровоград: ПП Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2014. – 88с.
4. Пуць В. С. Основи ергономіки та художнього конструювання [Текст] : навчальний посібник / В. С. Пуць, Г. В. Єфімчук. – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. – 128с. . – Режим доступу до ресурсу: https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2022-01/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9E%D0%95%D1%82%D0%B0%D0%A5%D0%9A_182_%D0%A2%D0%9B%D0%9F_2018.pdf
5. Олійник О. П. Теорії та концепції дизайну : навчальний посібник / О. П. Олійник. – Херсон: Олді-плюс, 2024. – 256 с.
6. Андрущенко Т. І. Дизайн : посіб. для ВНЗ III та IV рівня акредитації зі спец. «Дизайн» / Т. І. Андрущенко, І. І. Дробот, Ю. Г. Легенький. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 702 с.
7. Денисенко С. М. Стили графічного дизайну : довідник / С. М. Денисенко. Київ : НАУ, 2021. – 56 с.
8. Куратова М. Г. Основи проектування. Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / М. Г. Куратова. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: file:///D:/MY%20DOKUMENTS/DYSTSYPLIN/MOODL%20KOMPOZ_/KOMPZ_22-23/Куратова%20Основи%20проектування.pdf

Додаткова

9. Горбатюк Н. Практичне ескізування одягу : навч. посіб. для здобувач. освіти закл. проф. (проф.-тех.) освіти / Н. Горбатюк, Л. Авілкова, Г. Откидач, І. Романюк, Г. Животовська. – Київ : Грамота, 2021. – 192 с. [Електронний ресурс], Режим доступу: <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/pidrucnyky-posibnyky-profosvita/Eskizuvanya-odyagu.pdf>
10. Печенюк П. Кольорознавство [Електронний ресурс] / П. Печенюк // Грані-Т. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <https://issuu.com/lavkababuin.com/docs/kolioroznavstvo>.
11. Розробка колекцій одягу: навчальний посібник. / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко – К.: ПП «НВЦ Профі», 2018. – 140 с.
12. Губаль Б. І. Композиція в дизайні : навч.-метод. посіб. / Б. І. Губаль. Івано-Франківськ : ПНУ, 2011. – 240 с.
13. Печенюк Т. Кольорознавство : підруч. для студ. вищ. навч. закладів / П. Печенюк. Київ : Грані-Т, 2009. – 191 с.
14. Іванченко Г. П. Основи теорії дизайну: конспект лекцій / Г. П. Іванченко. Луцьк: ТК Луцького НТУ, 2014. – 51 с.
15. Селезньова А. В. Композиція подільського рушника / А. В. Селезньова //Актуальні питання мистецької педагогіки: проблеми теорії та практики. – 2017. – №6. – С. 61-66.
16. Селезньова А. В. Теоретичні аспекти створення та художньої подачі fashion-ілюстрації / А. В. Селезньова // «Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури» [зб. наук. праць; вип. XXXIX]. – К. : Міленіум, 2017. – № 39. – С. 141-150.
17. Селезньова А. В. Формування знань студентів з композиції художніх виробів / А. В. Селезньова //Професійне становлення особистості. – 2015. – №4, зб. наук. праць, ХНУ. – С. 230-234.
18. Селезньова А. В. Основи орнаментальної побудови композиції весільного рушник / А. В. Селезньова // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. – 2015. – №3, серія «Мистецтвознавство»: зб. наук. праць. Вип. 33 / М-во. – С. 131-139.
19. Селезньова А. В. Символічний зміст орнаменту подільського рушника / А. В. Селезньова // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2015. №2(2). С. 74-78.

13. Інформаційні ресурси

- 1 Модульне середовище. Режим доступу :
<https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=875>
- 2 Електронна бібліотека університету. Режим доступу:
https://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php
3. Репозитарій ХНУ: <https://elar.khmnu.edu.ua/home>